

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра історії України

Дипломна робота

магістра

з теми: **«ЖУРНАЛ «СТУДЕНТ РЕВОЛЮЦІЇ» ПРО ГРОМАДСЬКО-
ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ СТУДЕНТСТВА НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ
У 20-ті – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 30-х рр. ХХ ст.»**

Виконав: студент II курсу Ist1-M19 групи
спеціальності 014 Середня освіта (Історія)
Хохлатюк Владислав Олександрович

Керівник: **Комарніцький О. Б.**
доктор історичних наук,
професор кафедри історії України

Рецензент:

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ I. ІСТОРИОГРАФІЯ, ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА.....	7
Розділ II. УЧАСТЬ У РОБОТІ ПАРТІЙНИХ І КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ. ПОЛІТОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ	15
Розділ III. ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	31
3.1. Діяльність громадських організацій, органів студентського самоврядування.....	31
3.2. Участь студентів у роботі масових добровільних товариств, кампаніях мобілізації коштів на господарські потреби держави. Студентська преса.....	42
3.3. Залучення студентської молоді до роботи у селах. Шефська робота.....	56
Розділ IV. СОЦІАЛЬНІ ЧИСТКИ. БОРОТЬБА ПАРТІЙНО-РАДЯНСЬКОГО РЕЖИМУ ПРОТИ ОПОЗИЦІЙНИХ НАСТРОЇВ СТУДЕНТСТВА.....	72
ВИСНОВКИ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	89

ВСТУП

Актуальність роботи. Процеси культурного будівництва Української держави тією чи іншою мірою, концентруються, нагромаджуються та віддзеркалюються на шпальтах вітчизняних періодичних видань. Тому преса – важливе історичне джерело, засіб формування громадської думки та практичного втілення окреслених рішень. Джерельні та концепційні основи, які містяться в періодичних виданнях, є своєрідним показником при визначенні вірності обраного державного курсу. В цьому виявляється й інший бік джерелознавчої цінності періодики. Відомо, що багато істориків-джерелознавців пресу називають своєрідним «щоденником часу», який і за формою, і за змістом відповідає тому чи іншому суспільству.

Значною мірою це стосується як сьогодення, так і попередніх десятиліть, зокрема міжвоєнного періоду, коли більшовики, використовуючи політику диктату, «будували соціалізм». Звісно, радянські періодичні видання проходили цензуру. Водночас, відкинувши ідеологічні штампи, на їхніх шпальтах можна знайти масу цікавих фактів. Наше дослідження присвячене аналізу одного з таких видань – журналу «Студент революції», де вміщено низку свідчень про громадсько-політичне життя студентства радянської України. У цьому відношенні без сумніву наше дослідження має незаперечну актуальність.

Важливий аргумент на користь необхідності дослідження цієї теми є проблематика такого суспільного феномену як студентство – соціально-демографічна група, що, з огляду на часове обмеження навчання, характеризується насамперед значною мінливістю й нестабільністю. Однак у переломні моменти та при значній політизації суспільства саме молодь є тією суспільною групою, на прикладі якої найкраще простежуються дух епохи, поява нових віянь і тенденцій до змін. Важливо також, що саме на період здобуття вищої освіти, зазвичай, припадає соціалізація особи, творення її світогляду та політичних уподобань. Саме в середовищі української студентської молоді свого часу формувалися українські політична та інтелектуальна еліти.

Важливий аргумент на користь необхідності дослідження становища студентства – недостатня вивченість проблеми. Тривалий час вона розглядалась винятково в контексті розвитку системи вищої освіти. За такого підходу з поля зору дослідників випадала людина, поза увагою залишалися гострі проблеми життя молоді. У роботі акценти зміщено в бік «людського фактора», у центр дослідження поставлена не система надання вищої освіти, а реальний суб'єкт цього процесу – студентство. Вивчення його життя й діяльності дають змогу узагальнити досвід щодо перетворень, як позитивних, так і негативних, у галузі підготовки фахівців вищої кваліфікації. Саме ці складові й обумовили вибір теми.

Мета і завдання дослідження. На основі наукового аналізу матеріалів журналу «Студент революції» всебічно дослідити громадсько-політичне життя студентства радянської України 20-х – у першій половині 30-х рр. ХХ ст.

Реалізація мети конкретизується такими завданнями:

- проаналізувати стан розробки проблеми і визначити рівень її наукового осмислення, узагальнити історіографічні надбання, оцінити джерельну базу;
- з'ясувати напрямки роботи партійних і комсомольських осередків, їхню політосвітню роботу;
- охарактеризувати діяльність громадських організацій, органів студентського самоврядування;
- на конкретних прикладах розповісти про участь студентів у роботі масових добровільних товариств, у творенні власних періодичних видань;
- показати участь студентів у заходах, пов'язаних із проведенням загальноукраїнських кампаній;
- проаналізувати шефську роботу вишів;
- показати соціальні чистки, які проводилися у середовищі студентської молоді; з'ясувати репресивні заходи влади проти студентства, яке виявляло опозиційні антирадянські настрої.

Об'єктом дослідження є студентство радянської України, яке навчалось в індустріально-технічних, сільськогосподарських, соціально-економічних, медичних, мистецьких та педагогічних інститутах та технікумах.

Предметом вивчення є громадсько-політична діяльність студентів радянської України у 20-х – у першій половині 30-х рр. ХХ ст., зокрема їхня участь у роботі партійних та комсомольських осередків, у громадській діяльності; опозиційні антирадянські настрої студентської молоді.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють 20-ті – у першу половину 30-х рр. ХХ ст. Нижню межу пов'язуємо із виходом у світ у 1922 р. у Харкові першого випуску. Верхня межа визначається 1933 роком, коли журнал припинив своє існування.

Територіальні межі роботи охоплюють територію радянської України, в її тогочасних адміністративних кордонах. У 1922-1925 рр. УСРР поділялася на 9 губерній, у 1925-1930 рр. – 41 округ. З 1932 р. було запроваджено розподіл республіки на області. Поза межами дослідження ми залишили Молдавську АСРР.

Методи досліджень. У процесі виконання роботи було використано низку загальнонаукових методів, у т.ч. аналіз, синтез, індукція та дедукція, методи аналогії і порівняння, діалектичний. Використано також різні спеціально-історичні методи історичного дослідження. Серед них – ретроспективний та історико-генетичний, історико-порівняльний, історико-типологічний, проблемно-хронологічний, структурно-функціональний, періодизації.

Наукова новизна і теоретичне значення отриманих результатів полягають у комплексному дослідженні матеріалів журналу «Студент революції», зокрема громадсько-політичної діяльності студентської молоді у 20-х – у першій половині 30-х рр. ХХ ст.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що фактологічний матеріал, теоретичні обґрунтування, узагальнення і висновки, які містяться у магістерській роботі стануть у нагоді при написанні узагальнювальних праць з історії вищої освіти країни, загалом; підготовці та розробці спецкурсів з історії України та історії української культури.

Апробація матеріалів роботи. Деякі положення та висновки магістерської роботи оприлюднені автором на звітній науковій конференції студентів і магістрантів університету у квітні 2020 р.

Публікації. З теми дослідження здійснено 2 публікації.

Структура роботи визначається змістом проблеми, поставленою метою та завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, 4 розділів, 3 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і літератури (25 сторінок, 395 позицій). Обсяг основного тексту становить 88 сторінок, загальний – 113.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі наведене теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми, що виявляються у науковому аналізі матеріалів журналу «Студент революції», на основі якого всебічно досліджено громадсько-політичне життя студентства радянської України 20-х – у першій половині 30-х рр. ХХ ст.

Студентам довелося здобувати освіту в умовах радянського тоталітарного режиму. Вони сповна відчували на собі всю тріаду методів «соціалістичного будівництва» (пропаганда, виховання і насильство). У цьому контексті особливу увагу радянський уряд звернув на підготовку ідеологічно витриманих педагогів, пропагандистів більшовицької політики, які б могли забезпечити виховання дітей і підлітків у марксистсько-ленінському дусі, відданості комуністичній партії, відповідно до стандартів нової радянської системи. Тому над молоддю педагогічних вишів було встановлено всеосяжний контроль партії.

Пролетаризація вишів забезпечувалася також т.зв. «чистками», «соціально-академічними перевірками», «перереєстраціями» тощо, внаслідок яких звільняли студентів, які за своїм соціальним походженням не мали довіри з боку існуючого режиму. Влада, допускаючи грубі порушення громадянських прав, відраховувала молодь під різними приводами: за приховання свого соціального походження, відсутність трудового стажу, академічну заборгованість. Часто серед відрахованих були відмінники, здібні та академічно встигаючі студенти, що викликало обурення і протести молоді. Такі кроки існуючого режиму згодом поступово оформилися в легко впізнавану систему соціальної політики, розвиток якої в основних рисах завершився в умовах сталінського репресивного режиму 30-х рр.

Чистки студентських рядів можна вважати грубим тиском радянської влади, зваживши на ту обставину, що у більшості навчальних закладів плани набору студентів виконувалися із значними труднощами, Зазначене негативно позначилося на чисельності студентства.

Однією із форм масової цілеспрямованої політико-виховної роботи серед студентів була їхня політична діяльність. Для посилення контролю над суспільством і поширення впливу більшовицької партії у навчальних закладах створювалися

партійні та комсомольські осередки. Через незначний кількісний склад комуністів і комсомольців, особливо у 1920-х рр., їх вплив на студентство підвищив був обмежений. Для теоретичного засвоєння ідей більшовизму створювалися гуртки ідеологічного спрямування, які мали підвищити політичний рівень та свідомість гуртківців, практично окреслити шляхи розповсюдження марксистсько-ленінських ідей та пропаганди серед населення. Серед пріоритетів у роботі осередків було проведення соціалістичного змагання, атеїстичної пропаганди, інтернаціональної роботи. Молодь мобілізували для участі в загальнодержавних заходах, вшануванні пам'яті «вождів», державних та партійних діячів тощо. У педвишах, як і загалом у державі, функціонувала політична диктатура більшовицької партії, яка втручалася в усі сфери життя молоді. Утвердження монопартійної системи є однією з ключових ознак тоталітаризму.

Студентство залучали і до участі у громадській роботі, в основі якої були ідеологічні настанови партії. У вишах засуджували студентів, які, ігноруючи громадську діяльність, перевагу надавали навчанню. Одним із завдань влади було «оволодіння» організаціями загальностудентського представництва, економічними студентськими організаціями, які на початку 1920-х рр. мали демократичне спрямування, незалежний та самодіяльний характер. Вони відстоювали навчальні, соціально-економічні й побутові інтереси студентів незалежно від їх соціального походження і політичних поглядів. Згодом ключові позиції у цих організаціях, зокрема, студкомах, за підтримки адміністрації вишів, посіли студенти-комуністи.

Важливим позитивним чинником у громадському житті студентів була їх участь у роботі профспілок, які допомагали у розв'язанні питань комплектування вишів, організації навчально-виховної роботи, поліпшення матеріального становища молоді. У середині 1920-х рр. вони перетворилися на організації загальностудентського представництва. Однак, на відміну від студкомів, профспілки втратили свою самодіяльну сутність і поступово зросталися з партійними структурами, слухняно виконуючи їхні вказівки. Крім того, вони нерідко не виконували своєї пріоритетної функції із захисту прав студентів, а, навпаки,

керувалися інтересами адміністрації вишів і НКО УСРР. Траплялися випадки, коли профсекції використовували силові методи впливу на студентство.

Підконтрольними і лояльними до більшовиків були добровільні громадські організації. Більша частина роботи у місцевих осередках цих організацій лягала на плечі студентства.

Однією із складових тоталітарної системи була ідеологічна цензура всіх легальних каналів надходження інформації і монополія на засоби масової інформації. Значною мірою це стосується періодичних видань вишів, у яких висвітлювалися господарське життя країни, відзначення державних свят, міжнародне становище, участь молодіжних організацій у пролетаризації інститутів та технікумів, громадсько-політична і навчальна робота вишів тощо.

Молодь активно залучали для участі у загальнодержавних ідеологічних кампаніях (мобілізація коштів, суботники, недільники, дні індустріалізації тощо). Такі методи громадської «активізації» більшість студентів не сприймали.

Більшовики насаджували у країні змодельовані ними швидкі і болісні соціально-економічні перетворення, у реалізації яких поряд з іншими брали участь і студенти. Вони трудилися переважно у селах. Тут молодь, виконуючи ідеологічні настанови партії, проводила культурно-освітню роботу, різні кампанії, зокрема хлібозаготівельні, допомагала селянам під час посівної і збиральницької кампаній, брала участь у процесі колективізації селянських господарств. Крім цього, педвишівська молодь шефувала над окремими селами, робітниками місцевих підприємств, підрозділами Червоної армії.

Попри масовий характер цих кампаній, частина студентів залишалася осторонь зазначених заходів, беручи участь лише у необхідних акціях. Серед причин були перевантаженість іншими видами робіт, недостатні організаційні здібності окремих студентів, слабка організаторська робота адміністрацій навчальних закладів, профспілок, студентських організацій щодо залучення майбутніх учителів до громадського життя.

Частина опозиційно налаштованих студентів, які не могли відмовитися від власних поглядів, переконань, активності, стали жертвами сталінських політичних

репресій. Нерідко до кампанії чисток вишів від «ворожих елементів» залучали громадськість, самих студентів, які свідчили проти своїх товаришів. Молодь мобілізували для участі у мітингах, на яких «викривали ворогів народу», що проходили за сфабрикованими радянськими органами гучними політичними справами. Завдяки методам ідеологічного диктату більшовикам вдалося політично «завоювати» студентство, загалом зробити його своєю опорою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

Періодична преса

1. А. С. Партработа в Техникумах и Педкурсах // Студент революції. 1925. №1. С. 41-43.
2. А. С. Чорносотенці та антисеміти в геодезичному технікумі // Студент революції. 1932. №7. С. 32-33
3. А.Т.Т. По-бойовому // Студент революції. 1931. №4. С. 19.
4. А.Х. У Харківському Геодезичному Інституті // Студент революції. 1924. №1-2. С. 89.
5. Абашев А. Как мы проводили уезжающих на село // Студент революції. 1923. №7-8. С. 95-96.
6. Андрух М. Обминають конкурс // Студент революції. 1932. №11-12. С. 29.
7. Андрух М. Політсемінари працюють добре // Студент революції. 1932. №10. С. 12.
8. Арнольди. Наше шефство // Студент революції. 1924. № 8-9. С. 40-43.
9. Б. Д. Клясовий ворог біля студентського керма // Студент революції. 1930. №9. С. 35.
10. Б. Д. Конкурсу більшовицький розмах // Студент революції. 1932. №11-12. С. 27.
11. Б. Д. Студентство Київщини обличчям до виробництва // Студент революції. 1930. №11. С. 42.
12. Б. Про що говорять і пишуть // Студент революції. 1927. №4. С. 67-69.
13. Б.Р.Н. Знали, але ... замовчували // Студент революції. 1932. №10. С. 8.
14. Б.Т. Варто наслідування // Студент революції. 1930. №20-21. С. 38.
15. Багмет Д. Крива йде в гору // Студент революції. 1932. №19-21. С. 24.
16. Багмут І. Організація секцій КНС у ВУЗах // Студент революції. 1924. №1-2. С. 22-23.
17. Байда Р. Волинський Агро-Технікум // Студент революції. 1924. №6. С. 60.
18. Байда Р. Шефська робота Волинського Агро-Технікума // Студент революції. 1925. №1. С. 44.

- 19.Балан Н. Угоду всі позабули // Студент революції. 1930. №15. С. 44.
- 20.Балатюк. Бюро не дбає про партизацію // Студент революції. 1930. №22. С. 45.
- 21.Барвінок Я. Підтримка «ОММУ» // Студент революції. 1930. №20-21. С. 54-55.
- 22.Барон. Студент чи комсомолец? // Студент революції. 1929. №1-2. С. 70.
- 23.Беликов. Запорожский индустриальный Техникум имени тов. Чубаря // Студент революції. 1925. №1. С. 48.
- 24.Беликов. Наш техникум // Студент революції. 1924. №8-9. С. 54-55.
- 25.Березюк М. Гнати ворога! // Студент революції. 1932. №34-35. С. 28.
- 26.Березюк М. Змагаємося // Студент революції. 1932. №11-12. С. 13.
- 27.Беріть приклад // Студент революції. 1931. №3. С. 29.
- 28.Б-й Я. Чергові завдання стінгазет // Студент революції. 1927. №2-3. С. 33.
- 29.Більше класової пильности! // Студент революції. 1932. №34-35. С. 27.
- 30.Біо-бак. Вигнати їх // Студент революції. 1931. №4. С. 27.
- 31.Б-о. Станемо гідні ім'я Сталіна // Студент революції. 1930. №8. С. 10-11.
- 32.Браславський С., Петраш М. Наша зброя змагання // Студент революції. 1932. №22. С. 28.
- 33.Бригада «Ст. Рев.». Свіжого повітря у Ржищів // Студент революції. 1931. №34. С. 31.
- 34.Бригада № 30069. «Запаморочення від ... неуспихів» // Студент революції. 1930. № 14. С. 35.
- 35.Бригадир. Ганьба дезертирам з студентського радгоспу // Студент революції. 1930. №20-21. С. 56.
- 36.В боях за соціалістичне село (з студкорівських листів) // Студент революції. 1931. №11. С. 22.
- 37.В Киевском электротехникуме // Студент революції. 1923. №4-5. С. 96-97.
- 38.В Музыкальном Техникуме // Студент революції. 1923. №2-3. С. 125.
- 39.В Технологическом Институте // Студент революції. 1923. №2-3. С. 124-125.
- 40.В Харьковском С.Х.И. // Студент революції. 1923. №7-8. С. 104-105.
- 41.В Художественном Техникуме // Студент революції. 1922. №1. С. 90-91.
- 42.В.И.Н.О. // 1923. №2-3. С. 119.

43. Вайнер М. Інженер Щербіна та Форд // Студент революції. 1932. №10. С. 8-9.
44. Вакуленко К. Село та студентство // Студент революції. 1924. №8-9. С. 43-44.
45. Вахер. Волынский Индустриальный Техникум имени В. Ленина // Студент революції. 1924. №7. С. 45.
46. В-ир. Б'ємося за кращі показники // Студент революції. 1932. №23-24. С. 10.
47. Вишня І. Глибокий сон // Студент революції. 1932. №17-18. С. 12.
48. Вишня І., Щур І. Про вовка помовка // Студент революції. 1932. №34-35. С. 27.
49. Відповідь радянського студентства // Студент революції. 1923. №9-10. С. 27.
50. Вінницьке ОБПС збанкрутувало // Студент революції. 1930. №6. С. 36.
51. Вольфовська Н. Змагання втілює в життя // Студент революції. 1932. №19-21. С. 27.
52. Вовпитна. Відб'ємо маневри класових ворогів // Студент революції. 1929. №1-2. С. 66.
53. Восточний. Харківський музично-драматичний інститут // Студент революції. 1926. №3. С. 24-25.
54. Всеукраїнський Техникум Коммунального Хозяйства имени т. Раковского // Студент революції. 1923. №6. С. 82.
55. Гадиб К. «Перлина» бібліотеки Вінницького педтехнікуму // Студент революції. 1930. №18-19. С. 45.
56. Галайда І. Кислород – безкольоровий газ // Студент революції. 1931. № 3. С. 28.
57. Гамус Л. В зразковій – повинні працювати зразково // Студент революції. 1930. №7. С. 42.
58. Гамус Л. Ініціатива розбивається об мур байдужості // Студент революції. 1931. №6. С. 18.
59. Герф С. До підсумків перевірки вишівських осередків КП(б)У // Студент революції. 1930. №4. С. 6.
60. Герф С. Чого навчає чистка. До підсумків перевірки вишівських осередків КП(б)У // Студент революції. 1930. №14. С. 2-8.
61. Геть чужаків // Студент революції. 1932. №16. С. 29.

62. Гидзь М. Обличчя ворога // Студент революції. 1931. №35-36. С. 34.
63. Глабець М. Про Липника, «липову» дирекцію і гнилий дух // Студент революції. 1932. №27. С. 33-34.
64. Глобець М. Контролювати громадську роботу // Студент революції. 1931. №33. С. 31.
65. Годовщина Октября. У медиков. // Студент революции. 1923. № 2-3. С. 123-124.
66. Голова робіткому. Більшовицька подяка // Студент революції. 1931. №21. С. 31.
67. Гонтар. Лубенці знайшли основну ланку // Студент революції. 1933. №7-8. С. 3.
68. Гончар. «Незаможниця» // Студент революції. 1930. №35-36. С. 30.
69. Горбань. Підсумки літньої роботи вузівських фізкультурних гуртків Харкова // Студент революції. 1926. №5-6. С. 43.
70. Горштейн Ф. Боремося по-більшовицькому // Студент революції. 1932. №11-12. С. 13.
71. Грищенко В. В медвежьем углу // Студент революції. 1925. №2. С. 47.
72. Грудницька М. Вирушили на село // Студент революції. 1931. №8-9. С. 1.
73. Д. Ч. Из опыта работы на предприятиях // Студент революции. 1924. № 8-9. С. 44-45.
74. 215 – дотерміново (Одеський політехнічний інститут) // Студент революції. 1930. №11. С. 44.
75. Демко. Забули про політвиховання // Студент революції. 1932. №11-12. С. 6.
76. Денис К. Тривожні сигнали // Студент революції. 1932. №11-12. С. 7.
77. Діброва Олесь. «Студент-кооператор» - жива та стінна газети Київського кооперативного інституту ім. В. Я. Чубаря // Студент революції. 1927. №5. С. 94.
78. ДШО. Не відстаємо // Студент революції. 1929. №3. С. 54.
79. Д-ко Б. Опортунізмові на практиці нещадна боротьба! // Студент революції. 1930. №25. С. 16-17.

80. Д-ко Б. Хто поновив академічного шкідника? // Студент революції. 1930. №5. С. 29-30.
81. Добровотворський. Перелом зроблено // Студент революції. 1931. №3. С. 29.
82. Дорошенко. Віддайте країні борг // Студент революції. 1930. №25. С. 45.
83. Драмарець. Наші студкори // Студент революції. 1927. №5. С. 94.
84. Дрейзил С. Профробота в Екатер.-ом мединституте // Студент революції. 1923. №6. С. 98.
85. Дядюшко І. Зоотехніки, до вас виклик // Студент революції. 1931. №7. С. 29.
86. Екатеринослав. Життя Мединститута // Студент революції. 1922. №1. С. 93. С. 92-94.
87. Емка. Марксо-ленінське виховання в загоні // Студент революції. 1932. № 17-18. С. 6.
88. Євсейв. Донецький кооперативний технікум // Студент революції. 1927. №4. С. 6-8.
89. Жердя К. Фізкультуру в студентській масі // Студент революції. 1930. №8. С. 38.
90. Життя куркуля Горчинського // Студент революції. 1932. №34-35. С. 28.
91. Журавський І. За гідну зустріч // Студент революції. 1932. №11-12. С. 13.
92. Журавський І., Турас К. Зламу ще немає // Студент революції. 1932. №17-18. С. 1.
93. 3 купи листів // Студент революції. 1931. №2. С. 34.
94. 3 купи листів // Студент революції. 1931. №29-30. С. 34.
95. 3 купи листів (Аніміщенко) // Студент революції. 1931. №33. С. 31
96. 3 купи листів (Біо) // Студент революції. 1931. №15. С. 33.
97. 3 купи листів (Бригада) // Студент революції. 1931. №29-30. С. 34.
98. 3 купи листів (В.С.Журавель) // Студент революції. 1931. №28. С. 34.
99. 3 купи листів (Д.Волошіна) // Студент революції. 1931. №28. С. 34.
100. 3 купи листів (І.Оляно) // Студент революції. 1931. №13. С. 33.
101. 3 купи листів (Л.Сукачів) // Студент революції. 1931. №28. С. 34.
102. 3 купи листів (Микола) // Студент революції. 1931. №24. С. 29.

103. З купи листів (Мобілізований) // Студент революції. 1931. №15. С. 33.
104. З купи листів (О.Кулінський) // Студент революції. 1931. №15. С. 33.
105. З купи листів (О.Новицький) // Студент революції. –1931. №28. С. 34.
106. З купи листів (О.Савченко) // Студент революції. 1931. №12. С. 33.
107. З купи листів (Ол. Скліфас) // Студент революції. 1931. №12. С. 33.
108. З купи листів (П.Федорів) // Студент революції. 1931. №25-26. С. 33.
109. З купи листів (Павло) // Студент революції. 1931. №16. С. 33.
110. З купи листів (пост «Студент революції») // Студент революції. 1931. №33. С. 34.
111. З купи листів (Студент) // Студент революції. 1931. №16. С. 33.
112. З купи листів (Томбак) // Студент революції. 1931. №16. С. 33.
113. З купи листів (Ударник) // Студент революції. 1931. №17-18. С. 50.
114. З купи листів (Ф.Білоус) // Студент революції. 1931. №28. С. 34.
115. З купи листів: Гарбенко Н. // Студент революції. 1931. №2. С. 34
116. Заблуда Г. З життя Ерастовців // Студент революції. 1925. №5. С. 41-42.
117. Завадивкер Б. Клуб є, але його нема // Студент революції. 1929. №4. С. 46-47.
118. Зайденберг Макс. Пролетарське студентство України до десятиріччя Жовтня // Студент революції. 1927. №7. С. 15-22.
119. Заклинський Р. Партосередок Кам'янець-Подільського ІНО // Студент революції. 1925. №7. С. 32.
120. Зет В. Усунути від керівництва тих, хто придушує ініціативу та самокритику // Студент революції. 1930. №11. С. 28.
121. Золотарев А. В Механическом Техникуме НКПСа // Студент революції. 1923. №7-8. С. 111.
122. Зоряний А. Зривають політнавчання // Студент революції. 1932. №17-18. С. 6.
123. Зотин М. З нашого життя // Студент революції. 1925. №3. С. 39.
124. «Зразкові» збори // Студент революції. 1926. №1. С. 47.

125. Зривників соцзмагання до відповідальності // Студент революції. 1932. №17-18. С. 13-14.
126. Зубарев Г. Комячейка и студком Харьковського Хим.-Фармац. Инст-та // Студент революції. 1923. №4-5. С. 94.
127. Зубок, Данильченко. О критике ретивого рецензента // Студент революції. 1925. №4. С. 45-46.
128. Зюзь В. Річні підсумки (Київський Медінститут) // Студент революції. 1925. № 3. С. 42-43.
129. Институт Народного Хозяйства // Студент революції. 1922. №1. С. 88-89.
130. Институт Народного Хозяйства // Студент революції. 1923. №2-3. С. 116-118.
131. І. Д. Наш гурток студкорів // Студент революції. 1926. №3. С. 17.
132. І. П. Дезертир з бойового фронту // Студент революції. 1930. №26-27. С. 23.
133. Іванішенко К. З нашого життя // Студент революції. 1925. №7. С. 37.
134. Івченко О. Агрокультурні походи на село // Студент революції. 1930. №5. С. 47.
135. Івченко О. Центр студентської громадськості // Студент революції. 1930. №6. С. 35-36.
136. Ідїть за прикладом // Студент революції. 1927. №7. С. 91.
137. Ізраєцький В.О. З юнацьким завзяттям // Студент революції. 1930. №26-27. С. 23.
138. Ільніцький Ф. КПІ має багато недоліків // Студент революції. 1930. №14. С. 30.
139. Ірклієвський Д. Донецький І.Н.О. // Студент революції. 1927. №1. С. 81.
140. К. та К. Наперекір столітнім традиціям // Студент революції. 1930. № 23. С. 19.
141. К. Таким не місце в вишах // Студент революції. 1932. №19-21. С. 32.
142. Калімбей Д. Крячко редагує газету, яка не виходить // Студент революції. 1933. №1. С. 20.

143. Карпач. У Київському ІНО // Студент революції. 1927. №8. С. 63
144. Касса Взаимопомощи студентов ХТИ // Студент революції. 1923. №4-5. С. 105-107.
145. Киев. Жизнь ИНХа // Студент революції. 1923. №2-3. С. 118.
146. Киев. Из жизни Мединститута // Студент революции. 1923. № 2-3. С. 119.
147. Киевский мелиоративный техникум // Студент революції. 1923. №4-5. С. 96.
148. Кирилюк І.С. Чи місце йому в комсомолі // Студент революції. 1930. №25. С. 40.
149. Кімната відпочинку // Студент революції. 1931. №7. С. 44.
150. К-к. Бюрократи розперезались // Студент революції. 1931. №24. С. 29
151. Коваленко М. Войовничий куркуленко // Студент революції. 1932. №7. С. 33.
152. Ковтун, Фросина. Вінницький педтехнікуме! Прийми виклика! // Студент революції. 1931. №3. С. 29.
153. Комсомолец. «Тихі вороги» // Студент революції. 1932. №1. С. 26.
154. Комсомолец. Політвиховання без керма // Студент революції. 1932. №10. С. 12.
155. Контр-революціонер в лавах партії // Студент революції. 1930. № 8. С. 8-9.
156. Костецький. Крок вперед // Студент революції. 1926. №3. С. 26.
157. Костецький. Навчаємося військової справи // Студент революції. Харків. 1927. №8. С. 60.
158. Кошовський. Політична короткозорість // Студент революції. 1932. №17-18. С. 6.
159. Кравченко К. Галерея ворогів // Студент революції. 1931. №5. С. 25.
160. Красик. На подйо́ме // Студент революції. 1924. №8-9. С. 54.
161. Краснов. С новими силами (В Харьковском Ветеринарном Институте) / Краснов // Студент революції. 1924. №7. С. 42-43.

162. Краснов. Так можна перегнати черепаху // Студент революції. 1930. №14. С. 30.
163. Кремена А. Харьковский Финансово-Экономический Техникум // Студент революції. 1923. №7-8. С. 112.
164. Кріпити єдиний фронт! // Студент революції. 1931. №19-20. С. 31.
165. Круть М. «Обличчям до села» // Студент революції. 1926. №1. С. 41-42.
166. Круть М. Про наші стінгазети і студкорів // Студент революції. 1925. №7. С. 47.
167. Кукс. Харьковский Геодозический и Землеустроительный Институт // Студент революції. 1923. №6. С. 82-83.
168. Кумпань І. Наші стінні газети // Студент революції. 1924. №7. С. 52.
169. Куций Г. Таким не місце в радянському виші // Студент революції. 1930. №18-19. С. 48.
170. Кушніренко О. Діла мерзотні // Студент революції. 1930. №5. С. 45.
171. Л. М. Тривога! // Студент революції. 1930. №25. С. 7.
172. Л. Село почекає – вивчаємо декоративне садівництво // Студент революції. 1930. №6. С. 12.
173. Л. Ч. Чуже нам «Місто» Підмогильного // Студент революції. 1929. №1-2. С. 70.
174. Лановий І. Геть з вишу! // Студент революції. 1932. №17. С. 33.
175. Ленський М. Шкурникам не місце серед червоних фахівців // Студент революції. 1930. №9. С. 36-37.
176. Лесь То. Останній сигнал // Студент революції. 1930. №26-27. С. 56.
177. Лисенко В. З берегів моря // Студент революції. 1926. №1. С. 46.
178. Лисогорів С. Де-що про Херсонський С.-Г. Техникум // Студент революції. 1925. №1. С. 46.
179. Листи через кордони // Студент революції. 1932. №11-12. С. 30.
180. Литвинов. Стали на ноги // Студент революції. 1926. №3. С. 17.
181. Лифиц, Глезер. За два года (О научном обществе Киевского Мединститута) [продовження] // Студент революції. 1925. № 3. С. 51.

182. Ліміт. Відсіч буржуазним поглядам // Студент революції. 1932. №11-12. С. 8.
183. ЛЮ. Заслугуємо на чорну дошку // Студент революції. 1931. №6. С. 19.
184. Любченко А. П'ятирічка за 4 роки // Студент революції. 1930. №20-21. С. 56.
185. М. Профробота в КЭТ // Студент революції. 1924. №8-9. С. 53.
186. М. Харьковский Музыкальный Институт // Студент революції. 1923. №4-5. С. 95.
187. М. Анд. Погано підготовлені // Студент революції. 1932. №8-9. С. 4.
188. М. Г. Киевский Политехнический Институт // Студент революції. 1923. №4-5. С. 97.
189. М. К. Єдиним фронтом професури та студентства // Студент революції. 1930. №5. С. 44.
190. М. С. Про нашу стінну газету // Студент революції. 1926. №1. С. 55.
191. Макарець. Поступом черепахи // Студент революції. 1930. № 8. С. 37.
192. Маляр. Студентська допомога селу // Студент революції. 1931. №19-20. С. 27.
193. Маляр С. Жахливі наслідки другого кварталу // Студент революції. 1930. №16. С. 31.
194. Маляр С. «У нас все спокійно» // Студент революції. 1932. №10. С. 9.
195. Маляр С.І. Виявити шкідників // Студент революції. 1931. №35-36. С. 33.
196. Марксистские кружки в ХТИ // Студент революції. 1923. №2-3. С. 122.
197. Марченко Д. Комсомол і ВУЗи // Студент революції. 1924. №6. С. 5.
198. Маслівський технікум // Студент революції. 1926. №3. С. 26.
199. Ма-ух. Зрадники клясової лінії // Студент революції. 1931. №21. С. 32.
200. Машкару зірвано (Пост “Студента революції”) // Студент революції. 1931. №4. С. 27.
201. Машков И. В Харьковском Художественном Техникуме // Студент революції. 1924. №1-2. С. 87-88.

202. Медицинский Институт // Студент революції. 1922. №1. С. 85-87.
203. Медовый И. О санпросветкружка при начно-студенческом о-ве Киевского Мединститута // Студент революції. 1925. №5. С. 47.
204. Мелещенко Д. Просуваємося вперед // Студент революції. 1932. №11-12. С. 29.
205. Мельничук М. Кубло куркульських синків // Студент революції. 1931. №4. С. 27.
206. Менський М. Про колгоспи забули // Студент революції. 1932. №11-12. С. 12.
207. «Механічні громадяни» у виші // Студент революції. 1929. №4. С. 47-48.
208. Митницький Е. Т. В Київському Електротехнічному Технікумі // Студент революції. 1924. №6. С. 60.
209. Митницький. Перевибори по-новому // Студент революції. 1925. №8. С. 35-36.
210. Михайлик М. Життя Красноградського с.-г. технікуму // Студент революції. 1926. №3. С. 24.
211. Михайлик М. Красноградський сільсько-господарський технікум // Студент революції. 1927. №6. С. 85.
212. Міщенко. З купи листів // Студент революції. 1931. № 33. С. 33.
213. Модржевська М. З трьохлітніх мандрювань Єласеветського С.-Г. Технікуму // Студент революції. 1924. №1-2. С. 89.
214. Моложавий І. Липові безвірники // Студент революції. 1931. №16. С. 30.
215. Морозовський С. Чи не свідомо це робиться? // Студент революції. 1932. №1. С. 26.
216. Мужичський. День індустріалізації на копання буряку // Студент революції. 1930. №22. С. 49.
217. Музичук. «Засівкампанія – це наша справа» // Студент революції. 1930. №11. С. 21.
218. Мусійчук. Самомобілізувалися // Студент революції. 1931. №15. С. 31.
219. На кілька рядків // Студент революції. 1932. №31-32. С. 34.

220. На кілька рядків // Студент революції. 1932. №34-35. С. 34.
221. Надолужна. Тихо, суперечок немає // Студент революції. 1931. №1. С. 30.
222. Назаренко М. Ударники вугільного фронту // Студент революції. 1932. №22. С. 27.
223. Наслідки «підготовки» // Студент революції. 1932. №17-18. С. 6.
224. Наші журнали. «Жнива» // Студент революції. 1925. №3. С. 57.
225. Ник. Бригади зразок усім студентам // Студент революції. 1930. №7. С. 41.
226. Новак Ю. Полтавський Індустріальний Технікум // Студент революції. 1925. №2. С. 42-43.
227. Нудель Б. Рівняємося на передовиків // Студент революції. 1932. №5-6. С. 15.
228. О. П. Наша допомога Малописарівці // Студент революції. 1933. № 5. С. 24.
229. Обзор работы профячеек при Х. С.-Х. Ин-те // Студент революції. 1923. №4-5. С. 102.
230. Огляд преси: вишівська преса в боротьбі за соцзмагання // Студент революції. 1932. №19-21. С. 27.
231. Олець. Харківське студентство в поході на неписьменність // Студент революції. 1930. № 6. С. 3.
232. Олійник Н. В обручі кругової поруки // Студент революції. 1930. №23. С. 37.
233. Остапенко Х. Дещо про Глухівський педтехнікум // Студент революції. 1927. № 8. С. 59-60.
234. Островський. В бюро фізкультури м. Київа // Студент революції. 1926. №5-6. С. 43.
235. Оява. Знаряддя калічення майбутніх фахівців // Студент революції. 1930. №5. С. 45.
236. Пазушко В. Ударники перевиборів // Студент революції. 1931. №4. С. 19.

237. Пайков М. Культшефробота // Студент революції. 1924. №3-5. С. 15.
238. Партробота в ВУЗах (ячейка мединститута) // Студент революції. 1923. №6. С. 89-92.
239. Педак Ф. Поширили роботу // Студент революції. 1925. №5. С. 39.
240. Передовий загін // Студент революції. 1931. №21. С. 33.
241. Перша губерніяльна конференція пролетарського студентства Київщини // Студент революції. 1924. №6. С. 69-72.
242. По вузам України. Харківський Інститут Народного Хозяйства // Студент революції. 1923. №6. С. 77-78.
243. Покидьки радянського студентства. (Замість обвинувачувального слова на процесі «СВУ» та «СУМ»у) // Студент революції. 1930. №9. С. 1-7.
244. Покотинський. Про перевибори виконбюра в КІНГові // Студент революції. 1925. №8. С. 32.
245. Полонский с.-хоз. техникум // Студент революції. 1923. №6. С. 87.
246. Помернюк О. Семенко не думає про завтра нашої країни // Студент революції. 1931. №1. С. 25.
247. Помернюк О.Д. Шепетівці – тракторобуду // Студент революції. 1931. №27. С. 29.
248. Прасолов П. Занедбана справа // Студент революції. 1932. №11-12. С. 29.
249. Предко О. Включилися у похід // Студент революції. 1932. №8-9. С. 5.
250. Предко О. Не застигати на досягненнях // Студент революції. 1932. №11-12. С. 29.
251. Прейс К. Досвід делегатського інституту // Студент революції. 1926. №3. С. 17.
252. Про центральний клуб пролетарського студентства // Студент революції. 1930. №8. С. 39.
253. Продовжуємо обговорення листа С.Семенка: Вол. Конвісар // Студент революції. 1931. №1. С. 23.
254. Профком умиває руки // Студент революції. 1931. №6. С. 41.

255. Профкоми підтягніться (Ж. та І.) // Студент революції. 1931. №35-36. С. 33.
256. Профробота в ВУЗах. В сільсько-господарському інституті // Студент революції. 1923. №6. С. 97.
257. Профробота Каменец-Подольського Рабфака і Агрофака С.Х.І. // Студент революції. 1923. №6. С. 100-101.
258. Профробота серед студентства Харківського Державного Хіміко-Фармацевтичного Інституту // Студент революції. 1923. № 6. С. 99.
259. Профробота в ВУЗах. В інституті народного господарства // Студент революції. 1923. №6. С. 97.
260. Профробота в ВУЗах. В медичному інституті // Студент революції. 1923. №6. С. 96-97.
261. Пшенишний П. З нашого життя (Харківський зоотехнікум) // Студент революції. 1924. №7. С. 49.
262. Р. Початок навчального року в Харківському Геодезическому і Землебудівельному Інституті // Студент революції. 1924. №7. С. 47.
263. Рабічев Н. Чи потрібні КНС при ВУЗах? // Студент революції. 1925. №7. С. 5-6.
264. Рабкін Е. Студент-медик на селі літом // Студент революції. 1925. № 5. С. 41.
265. Рабкін Э. «Студент революції» на межі нового академічного року // Студент революції. 1927. №6. С. 5-9.
266. Рабфак Київських Політехніч. і сільсько-господарських інститутів // Студент революції. 1923. №6. С. 86.
267. Рашпіль А. Інститут відповідає за село // Студент революції. 1933. №5. С. 25.
268. Резник Я. Бригади вирушили на виробництво // Студент революції. 1930. №8. С. 39-40.

269. Рибалка Д. В Полтавському Агро-Кооперативному технікумі // Студент революції. 1924. №1-2. С. 92-93.
270. Рішуче вдарити по шовінізму та антисемітизму // Студент революції. 1931. №3. С. 26.
271. Р-н В. Як троцькістські теорійки «осіли в голові» у викладача Ларова // Студент революції. 1932. №4. С. 7-8.
272. Рогаль Б. Української розуміти не хочуть // Студент революції. 1930. №6. С. 32.
273. Рогинський М. Оборонець автокефальної // Студент революції. 1930. №10. С. 31.
274. Родіонова. Нахабна антисемітська вихватка в землеустрійному // Студент революції. 1930. №25. С. 43.
275. Рохлин Л. По вузам України. Полгода работы студенческих организаций Харьковского Мединститута // Студент революції. 1923. №4-5. С. 89-92.
276. Рябокiнь С. Вимушена бездіяльність // Студент революції. 1931. №11. С. 23.
277. С.Ч. Повертаються не по військовому // Студент революції. 1932. №17-18. С. 12.
278. Савченко О. Декада штурму «хвостів» // Студент революції. 1931. №4. С. 28.
279. Садовський Ю. Перші підсумки техпоходу. Столичні виші плентаються в хвості // Студент революції. 1930. №14. С. 29.
280. Саленко Ю. Збираємо насінньо-фонд // Студент революції. 1932. №11-12. С.13.
281. Самойлович А. Поповнення соціалістичному мистецтву // Студент революції. 1931. №1. С. 31.
282. Санович А. Культурбота на вечірніх факультетах інгоспу // Студент революції. 1930. №7. С. 41.
283. Санович А. Шкуродери з Одеського технікуму чужоземних мов // Студент революції. 1930. №23. С. 36.

284. Сваричевський. Як ми святкували Жовтень (Могилів-Подільський педтехнікум) // Студент революції. 1927. №7. С. 89-90.
285. Светов С. Антирадянська група студентів-гідравликів. Де були очі дирекції ХП? // Студент революції. 1930. №24. С. 60-61.
286. Сем-ер Н. Кам'янець-Подільський хемічний інститут на перебудові // Студент революції. 1930. №9. С. 9-10.
287. Середа А. Вне-вузовская работа пролетарського студенчества // Студент революції. 1924. №3-5. С. 4-5.
288. Синиця І. Увагу колгоспно-виховавчій роботі // Студент революції. 1930. №4. С. 44.
289. Сирож А. З дороги! // Студент революції. 1930. №5. С. 44.
290. Скліфас О. «Кар'єра бита» // Студент революції. 1931. №5. С. 26.
291. Скриженко Ф. У Ржищеві потрібна перевірка // Студент революції. 1933. №7-8. С. 39.
292. Слинченко. Викрили чужака // Студент революції. 1931. №4. С. 29.
293. Співці буржуазного націоналізму у вишах // Студент революції. 1932. №5-6. С. 13-14.
294. Ст. Профкомівці поїхали на пляж // Студент революції. 1930. № 24. С. 62.
295. Ставицький В. Не в хвості // Студент революції. 1930. №11. С. 42.
296. Старобільськ-Кам'янськ-Ізюм // Студент революції. 1930. №5. С. 45.
297. Стрижак М. Музично-драматичний інститут ім. М. В. Лисенка // Студент революції. 1926. №5-6. С. 38.
298. Строгов. Профком Київського Кооперативного Інститут ім. В. Чубаря // Студент революції. 1927. №6. С. 86.
299. Строгов М. Культурбота під загрозою ліквідування // Студент революції. 1927. №7. С. 88.
300. Строгов М. Трьохрічний ювілей комосередку // Студент революції. 1927. №1. С. 82.
301. Стругацький І. По наших газетах // Студент революції. 1926. №1. С. 51-53.

302. Студент. Дезертирів з комсомолу // Студент революції. 1932. №11-12. С. 12.
303. Студент. Допомагаємо підшефним // Студент революції. 1932. №11-12. С. 13
304. Студент. Досягли 100% // Студент революції. 1931. №16. С. 30.
305. Студент. За 518 і 1040 // Студент революції. 1931. №16. С. 31.
306. Студент. Навіщо нам політекономія? // Студент революції. 1931. №21. С. 32.
307. Студентка. Всі ударники // Студент революції. 1931. №8-9. С. 42.
308. Студент-кооператор. «Зразкові» збори // Студент революції. 1926. №1. С. 47.
309. Студенческая манифестация в Харькове // Студент революции. 1923. № 2-3. С. 126.
310. Студенческие организации Харьковского Технологического Института // Студент революції. 1923. №4-5. С. 80-82.
311. Студкор. Коли цьому буде кінець // Студент революції. 1930. №11. С. 44.
312. Студкор. Студпреса в підготовці до сівби (нотатки) // Студент революції. 1931. №7. С. 50.
313. Сухая А. Работа профсекции «Всемедикосантруд» Харьк. Химико-Фармац. инст-та // Студент революції. 1923. №4-5. С. 101.
314. Т. К. Одеса без студклубу // Студент революції. 1930. №25. С. 45.
315. Т. Я. Донецький гірний рушив у техпохід // Студент революції. 1930. №14. С. 31.
316. Терченко А. Не все гаразд у Полтавському індустріальному технікумі // Студент революції. 1930. №13. С. 41.
317. Троцькістському агенту не місце в інституті // Студент революції. 1932. №23-24. С. 33.
318. Тульчинський С. Кооперативний агітпроп // Студент революції. 1925. №5. С. 38.
319. Турбин О. На Глухівщині // Студент революції. 1926. №2. С. 33.

320. Увольнения и новые назначения профессуры в ВУЗ'ах Харькова // Студент революции. 1922. № 1. С. 98.
321. Ударник №177. Наслідки «підготовки» // Студент революції. 1932. №17-18. С. 6.
322. Уралов Л. О стенных газетах в ВУЗах (опит организации стенной газеты в Харьковском Технологическом Институте) // Студент революції. 1924. №1-2. С. 75-77.
323. Ф.Г.П. Шкідники соцзмагання // Студент революції. 1930. №6. С. 13.
324. Факторів С. Досвід роботи газети «Красного технолога» // Студент революції. 1927. №4. С. 64.
325. Факторов. Стінгазета чи друкований орган? // Студент революції. 1927. №1. С. 80.
326. Фальсифікація на халтуру // Студент революції. 1932. №4. С. 9-10.
327. Фрейдін Б. Профорганізації в паранджі (ХТІ) // Студент революції. 1929. №5-6. С. 13-15.
328. Фуклев Н. Наші курси (Преславські болгарські педкурси) // Студент революції. 1925. №7. С. 35-36.
329. Фурсов Н. Червоні шляхетники // Студент революції. 1926. №4. С. 18.
330. Х.В.И. // Студент революції. 1923. №4-5. С. 100-101.
331. Харківський будівельний приймає виклик московських вишів // Студент революції. 1932. №29-30. С. 17.
332. Харківський музично-драматичний інститут // Студент революції. 1927. №4. С. 8-9.
333. Харьковский Институт Народного Хозяйства // Студент революції. 1923. №4-5. С. 95-96.
334. Хвиля Б. «Мамо, до колективу не записуйтесь» // Студент революції. 1931. №2. С. 24.
335. Хижняк П. Розпочали готування // Студент революції. 1932. №8-9. С. 5.
336. Х-ко М. На переломі // Студент революції. 1930. №5. С. 44.

337. Цердя К. Зв'язок з письменниками з Донеччини // Студент революції. 1930. №22. С. 44.
338. Цердя К. Фізкультуру в студентській масі // Студент революції. 1930. №8. С. 38.
339. Чегринцева Л. До фінішу йдемо з досягненнями // Студент революції. 1932. №11-12. С. 11.
340. Червоний технолог // Студент революції. 1926. №5-6. С. 41.
341. Чуваев. Жизнь ИНХ // Студент революції. 1924. №7. С. 41-42.
342. Чумак. О «живой газете» К.М.И. // Студент революції. 1925. №1. С. 54.
343. Ш. В. Паперове соцзмагання // Студент революції. 1932. №23-24. С. 11
344. Шаховцов. На Преславських Педкурсах // 1926. №1. С. 44.
345. Шевелев М. Що дали сільсько-господарські курси // Студент революції. 1925. №3. С. 43-44
346. Шевельов. Наші хиби // Студент революції. 1925. №8. С. 33.
347. Шевченко К. Місячник провалено. Опортунізм, аполітичність на практиці // Студент революції. 1930. №20-21. С. 32-33.
348. Шелест Н. Українізація справа для іновців. КПІ нею займатися ніколи // Студент революції. 1930. №5. С. 27.
349. Шишковський В. Зразкова робота // Студент революції. 1932. №11-12. С. 29.
350. Шишковський, Шатбей, Ференс. Шефство по діловому // Студент революції. 1932. №1. С. 27.
351. Шполя Г. Без керма та вітрил // Студент революції. 1930. №5. С. 23-24.
352. Шрамченко В. З досвіду Майнівського технікуму // Студент революції. 1925. №2. С. 46.
353. Я. Б. Літературний злодій // Студент революції. 1931. №5. С. 27.
354. Яблоновский. За работой // Студент революції. 1925. №3. С. 44-45.
355. Як ми працюємо на позавишівській роботі // Студент революції. 1930. №11. С. 43.

356. Яковчик. Кілька слів про студклуби та культосвітню роботу // Студент революції. 1926. №1. С. 44.
357. Ясько М. З Bloc-Notes (Мелітопольський індустріальний технікум) // Студент революції. 1930. №11. С. 45-46.
358. Ясько М. Історія інститутської преси (КІНГ) // Студент революції. 1925. №8. С. 43-44.
359. Ясько М. Наш клуб // Студент революції. 1926. №3. С. 25.
360. Ячейки Х.Т.И. // Студент революції. 1923. №6. С. 92-93.

Монографії, книги, брошури та статті

361. Аксакова Н. О. Система методичного та наукового забезпечення педагогічних ВНЗ в УСРР у 1920-их роках. URL: <http://archive.ws-conference.com/wp-content/uploads/pw0141.pdf> (дата звернення: 01.04.2020 р.).
362. Ахтимчук І. С., Комарніцький О. Б. Студентство педагогічних навчальних закладів Поділля на початку 30-х рр. ХХ ст. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Новини науки: дослідження, наукові відкриття, високі технології: зб. наук. пр. «Логос» за підсумками міжн. наук.-практ. конф., м. Харків, 31 березня 2019 р. Харків: ГО «Європейська наукова платформа», 2019. С. 59-64.
363. Відносини держави, суспільства і особи під час створення радянського ладу в Україні (1917-1938 рр.)/[відп. ред. В. А. Смолій; авт. кол.: С. В. Кульчицький, В. Ю. Васильєв, Г. Г. Єфіменко та ін.]. Київ: Ін-т іст. України НАН України, 2013. Т. 2. С. 601–702.
364. Комарніцький О. Б. Студенти-педагоги у модернізації вищої освіти радянської України в 1920-1930-х рр.: монографія/наук. ред. проф. О. М. Завальнюк. Кам'янець-Подільський, 2017. 984 с.
365. Комарніцький О. Б. Журнал «Студент революції» про навчальну та громадську діяльність студентства вищих педагогічних навчальних закладів України (1930-1933 рр.) // Краєзнавство: наук. журн. /[редкол.: П.Тронько (голов. ред.), О.Бажан, Л.Баженов та ін.; Нац. спілка краєзнав. України, Ін-т

- іст. України НАН України]. К.: ТОВ НВП «Ферокол», 2011. Вип.4 (77). С.32-37.
366. Комарніцький О. Б. Журнал «Студент революції» про подільське студентство середини 20-х рр. ХХ ст. // Освіта, наука і культура на Поділлі: Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2008. Т.12. С.367-376.
367. Комарніцький О. Б. Журнал «Студент революції» про студентство педагогічних навчальних закладів Поділля на початку 30-х рр. ХХ ст. // Освіта на Поділлі: минуле та сьогодення: матеріали ХХІІІ Всеукр. наук. іст.-краєзнавч. конф. (до 100-річчя заснування Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М.Коцюбинського) / [редкол.: Ю.А.Зінько (відп. ред.), Ю.С.Степанчук, С.М.Василюк та ін.]. Вінниця: Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського, 2011. С.392-395.
368. Комарніцький О. Б. Журнал «Студент революції» про студентство педагогічних навчальних закладів Поділля на початку 30-х рр. ХХ ст. // Науковий вісник «Межибіж»: матеріали Шостої науково-краєзнавчої конференції «Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України. Меджибіж-Хмельницький: Мельник А.А., 2012. Ч.1. С.164-170.
369. Комарніцький О. Б. Матеріальне становище та антирадянські настрої студентства вищих педагогічних навчальних закладів України на початку 30-х рр. ХХ ст. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Науковий вісник Чернівецького університету: зб. наук. пр.: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / [редкол.: О.В.Добржанський (наук. ред.), Л.Р.Винар, Ю.І.Макар та ін.]. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2012. Вип.590-591. С.157-162.
370. Комарніцький О. Б. Студентство Київського інституту народної освіти (соціального виховання) у 1920-ті – на початку 1930-х рр.: на матеріалах журналу «Студент революції» // Дні науки історичного факультету: матеріали ІІІ міжнарод. наук. конф. молодих учених, присвяч. 65-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні / [редкол.: В.Ф.Колесник (голова), О.Ю.Комаренко,

- I.В.Семеніст та ін.]. К.: Наук. тов-во студ. та аспірантів іст. ф-ту Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, 2010. Вип.ІІІ. У 4-х ч. Ч.1. С.93-95.
371. Комарніцький О. Б. Студентство педагогічних навчальних закладів Житомирщини на початку 1930-х рр. (за матеріалами журналу «Студент революції») // Матеріали ІІІ Волинської міжнародної історико-краєзнавчої конференції, м. Житомир, 12-13 листопада 2010 р. /[відп. за вип. Л.В.Гуцало]. Житомир: Житом. держ.ун-т, 2010. С.154-156.
372. Комарніцький О. Б. Студентство педагогічних навчальних закладів Донеччини у 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Історична регіоналістика на зламі століть: матеріали міжнарод. наук. конф., м. Луганськ, 25-26 квітня 2011 р. /уклад.: В.І.Абакумова; відп. за вип. І.В.Довжук]. Луганськ: Луганс. нац. ун-т ім. В.Даля, 2011. С.33-36.
373. Комарніцький О. Б. Студентство педагогічних навчальних закладів Сіверщини у 20-ті – на початку 30-х рр. ХХ ст. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Сіверщина в історії України: зб. наук. пр./[редкол.: С.А.Слесарев (голова), О.М.Титова, С.І.Білокінь, та ін.; Нац. заповідник «Глухів», Центр пам'яткознавства НАН України, УТОПІК]. К., Глухів: ТОВ НВП «Ферокол», 2010. Вип.3. С.306-309.
374. Комарніцький О. Б. Студентство педагогічних технікумів України на початку 30-х рр. ХХ ст. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Література та культура Полісся: зб. наук. пр. /[редкол.: В.С.Самойленко (відп. ред., упоряд.), Н.К.Бойко, О.Д.Бойко та ін.]. Ніжин: Ніжин. держ. ун-т ім. М.Гоголя, 2011. С.65: соціальні аспекти регіонального та загальноукраїнського історико-культурного розвитку. С.105-116.
375. Кравчук Х. Організації загальностудентського представництва в УСРР у 1920-ті рр.//Схід: аналіт.-інформ. журн./[редкол.: В. І. Кравченко, С. Р. Лях, В. О. Пірко та ін.]. Донецьк, 2009. №8 (99), листоп. С. 31–35.
376. Крамар О. С. Проблеми налагодження міжнародних контактів організованого студентства України в умовах становлення тоталітаризму (20-і

- рр. XX ст.)//Там само. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2009. Вип. 18. С. 111–120.
377. Кудас Л. Пошуки методів навчання у системі педагогічної освіти в Україні (20-ті роки XX століття) // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2011. Вип. 36. С. 253-258.
378. Лаврут О. О. Деякі аспекти становлення соціального портрету студентства у 20-ті роки XX ст.//Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]: наук. журн./[редкол.: Л. П. Клименко (гол.), О. П. Мещанінов, М. О. Багмет та ін.]. Миколаїв: Чорномор. держ. ун-т ім. П. Могили, 2010. Вип. 127. Т. 140. С. 32–36.
379. Лаврут О. О. Студентська преса в УСРР періоду 20-х рр. XX ст.//Там само. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2009. Вип. 28. С. 45–56.
380. Лаврут О. Політична поведінка студентської молоді в непівській Україні//Краєзнавство: наук. журн./[редкол.: П. Тронько (гол. ред.), В. Адамовський, О. Бажан та ін.]. Київ: Телесик, 2010. Ч. 3. С. 64–71.
381. Лаврут О.О. Громадська діяльність студентства УСРР в 20-х рр. XX ст.//Гілея: науковий вісник: зб. наук. пр./[редкол.: В. М. Вашкевич (гол. ред.), Б. І. Андрусишин, І. Н. Войцехівська та ін.]. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2009. Вип. 26. С. 71–80.
382. Липинский В. В. Кто защитит студента? Студенческие организации Украины: история и современность: науч.-популяр. изд. Донецк: Донец. обл. управл. по печати РИО, ассоциац. «Украинский диалог», 1991. 116 с.
383. Липинський В., Кравчук Х. Організаційне становлення студентських профспілок УСРР у 1920-ті роки//Краєзнавство: наук. журн./[редкол.: П. Тронько (гол. ред.), О. Бажан, Л. Баженов та ін.]. Київ: ТОВ НВП «Ферокол», 2011. Вип. 4. С. 25–32.
384. Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921-1928 рр.): колект. монографія/[відп. ред. С. В. Кульчицький]. В 2 ч. Ч. 2. Київ: Ін-т іст. України НАН України, 2010. С. 79–150.

385. Пагор В. В. Маловідомі сторінки історії Харківського медичного інституту на сторінках журналу «Студент революції» (1920-ті рр.) // Наукові обрії-2015: матеріали наукових конференцій студентів і молодих науковців, проведених кафедрою суспільних наук ХНМУ 2014-2015 н.р. харків: Колегіум, 2015. С. 10.
386. Пагор В. В. Навчально-виховна та ідеологічна робота в медичних вишах України в 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. (за матеріалами журналу «Студент революції») // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: іст. науки. /[редкол.: В. С. Степанков (відп. ред.), С. А. Копилов, А. Б. Задорожнюк та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2013. Вип. 6. С. 376-385.
387. Покалюк В. В. До питання про виникнення сільськогосподарських вишів УСРР та формування їхнього студентського складу у 1920-ті рр. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Анатолій Олексійович Копилов: Особистість у вимірі епохи: Спогади. Дослідження: зб. матер. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 12 вересня 2016 р. /[уклад.: В. А. Дубінський, В. С. Степанков (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2016. Вип. 2. С. 145–149.
388. Покалюк В. В. Журнал «Студент революції» про навчальну, науково-дослідну, громадсько-політичну роботу сільськогосподарських вишів УСРР у 1920-ті рр. // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: іст. науки /[редкол.: В. С. Степанков (відп. ред.), С. А. Копилов, А. Б. Задорожнюк та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2016. Вип. 9. С. 65–77.
389. Покалюк В. В. Навчальна, наукова та громадсько-політична робота сільськогосподарських вишів УСРР на початку 30-х рр. (на матеріалах журналу «Студент революції») // Освіта, наука і культура на Поділлі: Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2016. Т. 23. С. 340-354.
390. Прилуцький В. Участь студентства УСРР в суспільно-політичному та культурному житті в 1920-ті роки//Проблеми історії України: факти,

- судження, пошуки: зб. нак. пр./[редкол.: В. Смолій (відп. ред.), В. Даниленко, Я. Верменич та ін.]. Київ: Ін-т іст. України НАН України, 2007. Вип. 16. Ч. 2. С. 147–162.
391. Рябченко О. Л. Студенти радянської України 1920-1930-х років: практики повсякденності та конфлікти ідентифікації: монографія. Харків: Харків. нац. академ. міськ. госп-ва, 2012. 456 с.
392. Студент революції. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Студент_Революції (дата звернення: 01.04.2020 р.).
393. Суспільство і влада в радянській Україні років непу (1921-1928): кол. монографія/[відп. ред. С. В. Кульчицький; авт. кол.: Л. В. Гриневич, Т. М. Євсєєва, Г. Г. Єфіменко та ін.]. Київ: Ін-т іст. Укр. НАН Укр., 2015. Т. 1. С. 571–655.
394. Українське радянське суспільство 30-х рр. ХХ ст.: нариси повсякденного життя: колект. монографія/[відп. ред. С. В. Кульчицький]. Київ: Ін-т іст. України НАН України, 2012. С. 667–750.
395. Хоруженко Х., Яцюк М. Центральне бюро комуністичного студентства (ЦБКС) – засіб політичного підкорення вищої школи УСРР на початку 1920-х років // Схід: аналіт.-інформ. журн./[редкол.: В. І. Кравченко, С. Р. Лях, В. О. Пірко та ін.]. Донецьк, 2015. №7 (139), жовтень-листопад. С. 55-59.